

Lieven de Key Penning

Lieven de Key (ca 1560-1627)

Lieven de Key, geboren in Gent (circa 1560), vluchtte met vele duizenden streekgenoten in 1584 uit de Zuidelijke Nederlanden voor de Hertog van Parma en vestigde zich in Haarlem. Hij werd in 1593 aangesteld als 'stadts meester metselaar ende fabrycq'. Lieven de Key wordt daarmee beschouwd als de eerste stadsarchitect/stadsbouwmeester van Haarlem.

Lieven de Key Penning

In 2009 werd de eerste Penning uitgereikt aan Marjan Scharloo, directeur van het Teylers Museum, voor voortreffelijk opdrachtgeverschap bij de uitbreiding van het museum. De prijs is ingesteld op voorstel van de toen net aangetreden stadsbouwmeester Max van Aerschot en werd uitgereikt door wethouder Chris van Velzen. In het tweede jaar van uitreiking werd aan de prijs ook een publieksprijs gekoppeld. Het was de nadrukkelijke wens van het Haarlemse gemeentebestuur door het instellen van deze prijs en het toevoegen van de publieksprijs de belangstelling voor de verbetering van de architectonische, stedenbouwkundige, landschappelijke en cultuurhistorische kwaliteit van de stad te stimuleren.

Er is voor gekozen in een cyclus van drie jaar het thema af te wisselen. In het eerste jaar stond monumentenzorg en zorg voor cultuurhistorisch erfgoed centraal, in het tweede jaar was het thema architectuur en in het derde jaar stedenbouw en landschap. De prijs kan zowel aan de ontwerper als aan de opdrachtgever worden gegeven.

Het Haarlems Dagblad heeft vanaf 2010 het idee van de publieksprijs omarmd door in de krant aan de genomineerden voor de Penning veel aandacht te schenken en oproepen te plaatsen een stem uit brengen op een van de genomineerden. De genomineerde met de meeste stemmen krijgt de Lieven de Key Publieksprijs.

De Lieven de Key Penning zelf wordt toegekend door een vakjury onder voorzitterschap van de wethouder ruimtelijke ordening van de gemeente Haarlem, en verder bestaand uit de stadsbouwmeester, de voorzitter van de Vereniging Haerlem., de directeur van het Architectuur en Bouwhistorisch Centrum ABC, een architectuurhistoricus, en een wisselend lid afhankelijk van het thema van het jaar.

De Lieven de Key Penning en de Lieven de Key Publieksprijs worden ieder jaar uitgereikt tijdens een openbare, feestelijke bijeenkomst in de Haarlemse Gravenzaal in de maand november, het liefst

ergens in de buurt van de verjaardag van de stad Haarlem, 23 november. Tijdens deze bijeenkomst wordt ook de Lieven de Key Lezing gehouden.

De werkwijze

Aan het begin van het jaar wordt gestart met een inventarisatie van de mogelijke kandidaten voor de Lieven de Key Penning. De eerste bron voor deze inventarisatie is de gemeentelijke administratie van projecten en bouw- en omgevingsvergunningen. Vervolgens worden diverse stakeholders bevroegd op hun kennis van de stad en van mogelijke kandidaten voor de penning. Dat werk wordt in opdracht van de jury verricht door medewerkers van de afdeling ruimtelijk beleid van de gemeente Haarlem en vrijwilligers. Een enkele keer is ook een oproep in het Haarlems Dagblad geplaatst om kandidaten voor te dragen. Er worden kerngegevens verzameld van de voorgedragen kandidaten/objecten. Dit mondt uit in een groslijst. Deze lijst wordt vlak na de zomer voorgelegd aan de vakjury die uit deze lijst tien kandidaten selecteert. Deze nominaties worden bekend gemaakt en de genomineerden wordt gevraagd een poster op A1 formaat te maken met alle relevante informatie van het object. Deze posters worden geëxposeerd in het ABC gedurende een aantal weken en de bezoekers kunnen in het ABC een stem uitbrengen. Het Haarlems Dagblad verzorgt t een grote reportage waarin alle genomineerden bekend worden gemaakt. Op de website van de gemeente Haarlem worden de kandidaten ook getoond en wordt de mogelijkheid geboden een stem op een van de kandidaten uit te brengen.

De vakjury bezoekt in oktober de 10 objecten en beslist zo mogelijk diezelfde dag welke kandidaat de Penning krijgt. Een paar dagen voor de uitreiking wordt de stemming voor de Publieksprijs gesloten.

De winnaars van de Lieven de Key Penning

2009

2010

2011

2012

2013

Merijn de Jong, heren 5 architecten, Huis van Hendrik

2014

De winnaars van de Lieven de Key Publieksprijs

2010

2011

2012

2013

Merijn de Jong, heren 5 architecten, Huis van Hendrik

2014

De Lieven de Key Lezingen

2010

2011

2012

2013

Rein Geurtsen

2014

2009 Monumenten

Winnaar Lieven de Key Penning: **Marjan Scharloo**, directeur Teylers Museum voor de uitbreiding van het Teylers Museum door architect Hubert Jan Henket

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: -

Jury: Chris van Velzen, wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Wim de Wagt, architectuurhistoricus

2010 Architectuur

Winnaar Lieven de Key Penning: **Frits van Dongen**, Architecten Cie, verbouwing Philharmonie

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: Angie Abbink, Abbink x De Haas Architecten, De Korrels, Schotersingel

Lieven de Key Lezing: Prof Dr Paul Meurs

Jury: Ewout Cassee, wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Gabriel Verheggen, directeur ABC, Wim de Wagt, architectuurhistoricus

Secretaris jury: Hans van der Straaten, hoofd ruimtelijk beleid Gemeente Haarlem

2011 Stedenbouw

Winnaar Lieven de Key Penning: **Patrick Fransen**, Architectuurstudio Herman Hertzberger, Schoolnaer

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: Bob van Reeth, AWG Architecten, Rpperda

Lieven de Key Lezing: Michael van Gessel

Jury: Ewout Cassee, wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Gabriel Verheggen, directeur ABC, Wim de Wagt, architectuurhistoricus

Secretaris jury: Hans van der Straaten, hoofd ruimtelijk beleid Gemeente Haarlem

2012 Monumenten

Winnaar Lieven de Key Penning: **Jan Bakers**, Jan Bakers Architecten, Rechtbank Jansstraat

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: Martin Busker, Gemeente Haarlem, Bakenesserkerk

Lieven de Key Lezing: Wim Eggenkamp

Jury: Ewout Cassee, wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Wim de Wagt, architectuurhistoricus, Patrick Fransen, winnaar Penning 2011, Esther Agricola, directeur monumentenzorg, gemeente Amsterdam

Secretaris jury: Hans van der Straaten, hoofd ruimtelijk beleid Gemeente Haarlem

2013 Architectuur

Winnaar Lieven de Key Penning: **Sylvie Beugels**, Mecanoo Architecten, Sterrencollege

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: Vera Yanovshtchinsky, ism Pre Wonen, Slauerhoff Complex

Lieven de Key Lezing: Marlies Rohmer: "What happened to...."

Jury: Ewout Cassee, wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Gabriel Verheggen, directeur ABC, Wim de Wagt, architectuurhistoricus, Jan Bakers, winnaar Penning 2012

Secretaris jury: Hans van der Straaten, hoofd ruimtelijk beleid Gemeente Haarlem

2014 Stedenbouw, openbare ruimte en landschap

Winnaar Lieven de Key Penning: **Merijn de Jong**, heren 5 architecten, Huis van Hendrik

Winnaar Lieven de Key Publieksprijs: Merijn de Jong, heren 5 architecten, Huis van Hendrik

Lieven de Key Lezing: Rein Geurtsen

Jury: Joyce Langenacker (tot 1-11-2014 Ewout Cassee), wethouder, Max van Aerschot, stadsbouwmeester, Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haarlem, Gabriel Verheggen,

directeur ABC, Wim de Wagt, architectuurhistoricus, Steven Slabbers, directeur Bosch Slabbers, tuin en landschapsarchitectuur
Secretaris jury: Hans van der Straaten, voormalig hoofd ruimtelijk beleid Gemeente Haarlem

Jury Lieven de Key Penning

Voorzitters

Chris van Velzen (+), 2009
Ewout Cassee, 2010 – 2013
Joyce Langenacker, 2014
Jeroen van Spijk, 2015

Leden

Max van Aerschot, stadsbouwmeester Gemeente Haarlem, 2009 – heden
Frans Willem Lantink, voorzitter Vereniging Haerlem, 2009 – heden
Wim de Wagt, architectuurhistoricus, 2009 – heden
Gabriel Verheggen, directeur ABC, 2010 – heden
Esther Agricola, directeur BMA Amsterdam, 2012
Jan Bakers, architect, winnaar Lieven de Key Penning 2012, 2013
Steven Slabbers, directeur Bosch Slabbers tuin en landschapsarchitectuur, 2014
Mariette Polman, architectuurhistoricus Polman Advies, 2015

Hans van der Straaten
Secretaris jury Lieven de Key Penning 2009-heden